Bydelsreformen fase 4

Delprosjekt 2: Oppgaveoverføring til bydel

Arbeidsprosess: velferd og sosial

Dato: 10. september 2026

Utredning av overføring av Uteseksjonen til bydel

Innhold

1 Bakgrunn og mandat 4
1.1 Føringer for utredning av oppgaveoverføring av Uteseksjonen 4
1.2 Metode 5

2 Nåsituasjonen 5
2.1 Hva handler oppgaven om 5
2.2 Arbeidsprosess 6
2.2.1 Hvordan arbeidet utføres 6
2.2.2 Prioritering av de mest utsatte unge opp til 25 år 7
2.2.3 Øvrige oppgaver 7
2.3 Nøkkeltall 8
2.3.1 Antall patruljer og arbeidstid 8
2.3.2 Personellressurser 8
2.3.3 Tjenesteproduksjon 9
2.4 Infrastruktur 10
2.5 Geografisk virkeområde 11
2.6 Styring og finansiering 11
2.6.1 Budsjett 12
2.6.2 Finansieringsmodell 12

3 Mulige alternativer til oppgavedeling, drifts- og finansieringsmodeller 12
3.1 Hvilke alternativer er relevante 13
3.2 Alternativ 1: Uteseksjonen overføres samlet til én ansvarlig bydel 13
3.2.1 Beskrivelse av ny driftsmodell 13
3.2.2 Beskrivelse av finansierings- og styringsmodell 14
3.2.3 Beskrivelse av gjennomføring 14
3.3 Alternativ 2: Uteseksjonen deles mellom to ansvarlige bydeler 15
3.3.1 Beskrivelse av ny driftsmodell 15
3.3.2 Beskrivelse av finansierings- og styringsmodell 15
3.3.3 Beskrivelse av gjennomføring 16
3.4 Konsekvenser ved å overføre Uteseksjonen fra etat til én bydel 16
3.5 Sammenstilling av alternativene 17

4 Vurdering av konsekvenser 18

4.1 Vurdering av konsekvenser for Alternativ 1 19
4.1.1 Økonomiske konsekvenser 20
4.2 Organisatoriske konsekvenser for alternativ 1 20
4.2.1 Konsekvenser for overføring av ansatte 21
4.2.2 Organisatorisk kompleksitet 21
4.3 Vurdering av konsekvenser for Alternativ 2 22
4.3.1 Økonomiske konsekvenser 22
4.4 Organisatoriske konsekvenser for alternativ 2 23
4.4.1 Konsekvenser for overføring av ansatte 23
4.4.2 Organisatorisk kompleksitet 25
4.5 Vurdering av konsekvenser ved å overføre Uteseksjonen fra etat 25
4.6 Risiko og kompenserende tiltak oppsummert 27

1 Bakgrunn og mandat

Bystyret har vedtatt en videre utredning av følgende oppgaver for overføring til bydel:

- HC kort
- Klagesaker
- Takster beboerparkering
- Lokale kultur- og idretts tilskudd
- Overføring av idrettsanlegg
- **Uteseksjonen**

Utredningsarbeidet er organisert i delprosjekt 2 – Oppgaveoverføring til nye bydeler. Delprosjektets mandat er å avgrense og definere oppgaver som skal overføres fra etatene til bydelene, samt utrede og foreslå egnede drifts- og finansieringsmodeller. Konsekvensene av oppgaveoverføringen skal også belyses, inkludert risiko- og kost-nytteanalyser.

Utredning av Uteseksjonen har vært organisert i arbeidsgruppe Sosial og velferd, med overordnet ledelse fra Bydel Frogner, Barne- og familieetaten og Velferdsetaten. Øvrige deltakere i arbeidsgruppen har vært representanter fra:

- Bydel Bjerke
- Bydel Gamle Oslo
- Bydel Nordstrand
- Bydel St. Hanshaugen
- Bydel Østensjø
- Bydel Ullern
- Byrådsavdeling for Sosiale tjenester

Arbeidsgruppen har også engasjert underordnet ledelse og saksbehandlernivå i etatene etter behov.

1.1 Føringer for utredning av oppgaveoverføring av Uteseksjonen

Utredning av Uteseksjonens organisering bygger på bystyrevedtak 207/26, med særlig vekt på føringene i vedlegg 4 til Byrådssak 51/26, tidligere vurderinger av Uteseksjonens rolle i bydelsreformen og forliksavtalen som ligger til grunn for bydelsreformen.

I bystyrets vedtak fremgår det at en eventuell flytting av Uteseksjonen fra Velferdsetaten til bydel skal vurderes særskilt. Avtalepartene er usikre på om en flytting av Uteseksjonen fra Velferdsetaten til en bydel vil styrke tilbudet. Det skal vurderes om en omlegging fra byomfattende etatsdrift til en modell der én eller begge sentrumsbydeler overtar ansvaret for tjenesten, vil gi et bedre tilbud til målgruppene som Uteseksjonen arbeider opp mot. Videre skal utredningen belyse konsekvenser og effekter for brukerne ved ulike organiseringsalternativer. Den må også vise hvordan rollen som rådgiver og pådriver overfor de øvrige bydelene kan

ivaretas på samme måte som i dag, og avklare hvilke konsekvenser en eventuell flytting vil ha for forholdet til Salto-sekretariatet.

Eventuell flytting av Uteseksjonen til en eller begge sentrumsbydeler må ses i sammenheng med øvrige tilgrensende og overlappende tilbud som ligger i, eller som skal flyttes til bydelene.

Overordnet oppsummert vurdering:
Utredningen konkluderer med at et alternativ med å overføre Uteseksjonen i sin helhet til en av de nye sentrumsbydelene fremstår som det mest robuste alternativet fordi det kombinerer gevinstene ved nærmere tilknytning til bydel med videreføring av et samlet fagmiljø og lavere organisatorisk risiko. Alternativet med å dele dagens Uteseksjonen mellom de to sentrumsbydelene gir sterkere lokal forankring, men innebærer større risiko for oppsplitting av et viktig fagmiljø, økt koordinasjonsbehov og høyere sårbarhet. Se for øvrig sammenstilling av alternativene i pkt 3.5.

1.2 Metode

Utredningsarbeidet er utført i jevnlige møter med hele eller deler av arbeidsgruppen, samt et halvdagsmøte med hele arbeidsgruppen. Møtene har omfattet gjennomgang og drøfting av kunnskapsgrunnlaget, oppdraget og utformingen av utredningen. Arbeidsgruppen har hatt utredningsdokumentet tilgjengelig digitalt for innspill og samskriving i utredningsfasen. I tillegg har lederne i arbeidsgruppen hatt faste ukentlige møter.

Arbeidsgruppen har benyttet data fra Uteseksjonen om tjenestens drift, aktivitet og måloppnåelse i det oppsøkende arbeidet i Oslo sentrum. Tallmaterialet er i hovedsak fra 2025.

Brukerperspektivet inngår gjennom funnene i Uteseksjonens brukerundersøkelse fra 2026, *Tillit som forutsetning*. Undersøkelsen belyser brukernes erfaringer med tjenesten og med utekontaktene lokalt og dokumenterer betydningen av tillit i det oppsøkende arbeidet.

2 Nåsituasjonen

Uteseksjonen oppsøker utsatte miljøer i Oslo sentrum hver dag, året rundt. Bemanningen og turnusordningen sikrer tilstedeværelse i aktuelle sentrumsområder store deler av døgnet. Gjennom det oppsøkende arbeidet kommer tjenesten i kontakt med personer som har behov for bistand, uavhengig av alder og tilhørighet til bydel eller kommune.

Kapitlet beskriver Uteseksjonens oppgaver, arbeidsformer, organisering, aktivitet og økonomiske rammebetingelser.

2.1 Hva handler oppgaven om

Uteseksjonen utfører oppgaver som følger av Oslos rolle som hovedstad, regionalt knutepunkt og landets største by. Tjenesten arbeider med utfordringer knyttet til åpne rusmiljøer, utrygghet

i utsatte områder og bistandsbehov blant sårbare personer som beveger seg i utsatte miljøer i Oslo sentrum.

Gjennom oppsøkende arbeid etablerer Uteseksjonen kontakt med personer som i liten grad nås av, eller selv oppsøker, det ordinære tjenesteapparatet. Med sosialfaglig, helsefaglig og erfaringsbasert kompetanse kartlegger tjenesten hjelpebehov, gir støtte og veiledning og bistår ved behov med kontakt til relevante tjenester i personens bydel, hjemkommune eller spesialisthelsetjenesten.

Uteseksjonen arbeider byomfattende og følger opp målgruppene uavhengig av bosted eller kommunetilhørighet. Tjenesten omfatter alle aldersgrupper, men prioriterer barn, ungdom og unge voksne opp til 25 år. Uteseksjonen bidrar til kompetanseutvikling og erfaringsdeling med bydeler og andre samarbeidspartnere. Tjenesten systematiserer og formidler denne kunnskapen gjennom rapporter og situasjonsoppdateringer i flere ulike samarbeidsfora.

2.2 Arbeidsprosess

Uteseksjonen gjennomfører det oppsøkende arbeidet hovedsakelig gjennom patruljer i Oslo sentrum. Patruljene består av to medarbeidere med sosialfaglig, helsefaglig eller erfaringsbasert kompetanse. De oppsøker utsatte områder og miljøer til fots, og har tilstedeværelse ute store deler av døgnet. Patruljene tar initiativ til kontakt, bygger tillit, kartlegger hjelpebehov og gir støtte og veiledning for henvisning til relevante tjenester. Slik bistår de utsatte personer med å etablere eller gjenoppta kontakt med relevante tjenester i bydelen, hjemkommunen eller spesialisthelsetjenesten.

Arbeidsformen omfatter både akutt bistand og langsiktig oppfølging. I akutte situasjoner samarbeider Uteseksjonen med nød-, helse-, omsorgs- eller barnevernstjenester. Langsiktig oppfølging kan omfatte kontaktetablering, tillitsbygging og motivasjonsarbeid.

Uteseksjonens oppsøkende arbeid gir kunnskap om målgrupper, utsatte miljøer og utviklingstrekk i Oslo sentrum. Kunnskapen brukes til å prioritere innsatsen og bidrar til koordinert samarbeid om utfordringsbildet i sentrum med andre aktører.

2.2.1 Hvordan arbeidet utføres

- Arbeidstiden til Uteseksjonen er ukedager fra kl. 08.00 til 00.00. På fredagene arbeider siste patrulje natt til lørdag frem til kl. 04.00. Deretter fra kl. 10.00 lørdag morgen til kl. 04.00 natt til søndag, samt søndag kveld fra kl. 16.00 til 00.00.
- Personellet er sivilt kledd og identifiserer seg ved behov. De har lav terskel for å starte dialog med innbyggere, besøkende, lokalmiljøer og personell fra andre aktører i Oslo sentrum.
- Meldeplikt til barnevernet ved bekymringsfulle situasjoner med mindreårige eller personer med forsørgeransvar gir et tett samarbeid med Barnevernvakten.
- Avvergingsplikten inngår i Uteseksjonen sitt trygghetsskapende arbeid. Observeres truende situasjoner, vold og våpen varsler og samarbeider Uteseksjonen med politiet.

- Innbyggere bosatt i andre kommuner tilbys oppfølgning om de oppholder seg i utsatte miljøer i Oslo. En del av bistandstilbudet er bruk av hjemreisetiltaket, hvor brukeren bistås i kontakt med lokale tilbud og får hjemreise til sin hjemkommune under forutsetning om kontakt med bistandsapparatet der.

2.2.2 Prioritering av de mest utsatte unge opp til 25 år

- Samarbeid med utekontaktene i bydel om målgrupper som oppholder seg i utsatte miljøer i Oslo sentrum gjennom felles oppsøkende arbeid i sentrum og ved større arrangementer.
- Søk og kontaktetablering av savnede fra barnevernsinstitusjoner.
- Samarbeid og henvisning til arbeidsrettede tiltak for ungdom.
- Koordinert og tett oppfølging av unge personer som oppholder seg i sentrumsmiljøer med sikte på bistand i det ordinære apparatet i den enkeltes bydel.

2.2.3 Øvrige oppgaver

- Kartlegge og beskrive situasjonen blant utsatte grupper i Oslo sentrum samt videreutvikle former for tilnærming og bistand etter gruppenes særskilte behov.
- Dokumentere og videreformidle utviklingstrekk i sentrum gjennom data fra tjenesteproduksjon og informasjon fra det oppsøkende arbeidet.
- Kontinuerlig tilstedeværelse i Oslo sentrum og kontinuerlig innsikt i situasjonen gir kommunen en oppdatert situasjonsforståelse av utfordringer i sentrum. Uteseksjonen styrker dermed kommunens beredskap og evne til å oppdage risiko tidlig, formidle relevant informasjon og iverksette eller mobilisere nødvendig hjelp ved alvorlige hendelser.

Uteseksjonen er en sentral deltaker i Sentrumsarbeidet, som er kommunens samarbeidsforum for koordinert arbeid opp mot de åpne rusmiljøene i sentrum. Deltakelsen sikrer jevnlig informasjonsutveksling med andre aktører som jobber opp mot rusmiljøene, for operativt og strategisk samarbeid. Uteseksjonen har løpende dialog med sentrale aktører, konkret:

- Politi: Enhet sentrum, herunder nærpolitiseksjonene for sentrumsbydelene og forebyggende avsnitt. Felles enhet for utlending og forvaltning ved OPD.
- Oslo Kommune: Barnevernvakten, Bymiljøetaten, utekontaktene i bydelene, lokalt barnevern, Nav sosial og rus- og psykisk helsetjenester.
- Helse: Legevakten samt Psykososial akuttjeneste, Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) ved OUS, og prehospital klinikk (AMK og ambulansetjenesten).
- Lokalmiljøer: beboerforeninger og borettslag, lokalt næringsliv, samt ulike frivillige initiativ for utsatte målgrupper.
- Sentrale brukerorganisasjoner innenfor ansvarsområdet.
- Ideelle organisasjoner: Frelsesarmeen Fyrlyset, Feltpleien, og Gatehospitalet, Blå Kors Gatenært, Kirkens Bymisjon Møtestedet, Gateklinikken og Sporet, Sykepleie på hjul, samt flere mindre aktører eller selvstendige lavterskeltjenester.

Uteseksjonen har i tillegg ansvar for SaLTo-koordinatorfunksjonen i Oslo sentrum. Koordinatoren ivaretar rus- og kriminalitetsforebyggende samarbeid med sentrumsbydelene, omkringliggende kommuner og relevante aktører, med særlig vekt på ungdomsmiljøene i sentrum. Koordinatoren deltar i de byomfattende SaLTo-nettverkene, som ledes av Kriminalitetsforebyggende seksjon i Velferdsetaten.

Uteseksjonen har samarbeid med mange av landets kommuner for å bidra til at innbyggere med tilhørighet andre steder får relevante tilbud i hjemkommunen. I 2024 var Uteseksjonen i kontakt med om lag 140 ulike kommuner i Norge. I enkelte tilfeller er Uteseksjonen også i kontakt med offentlige tjenester i utlandet for tilbakeføring av deres borgere som oppholder seg i Oslo.

2.3 Nøkkeltall

Utredningen bygger på Uteseksjonens nøkkeltall for 2025. I tillegg har administrative registre blitt gjennomgått for stillingsbeskrivelser og budsjett.

2.3.1 Antall patruljer og arbeidstid

Mål for dagens bemanningsplan for Uteseksjonen er gjennomføring av minimum 32 patruljer per uke, og fleksibilitet som muliggjør et mål om 35 patruljer per uke. I 2025 gjennomførte Uteseksjonen totalt 1 816 patruljer i Oslo sentrum. Antallet tilsvarer et gjennomsnitt på 34,9 patruljer per uke.

Patruljene dekker i hovedsak dagtid og kveldstid i ukedagene. I helgene dekkes dagtid i noe mindre grad med økt tilstedeværelse frem til kl. 04.00 natt til lørdag, og natt til søndag. Uteseksjonen er ute alle dager i året. Ved ekstraordinære innsatser, hendelser eller spesielle oppdrag kan antallet patruljer økes. I ukedagene bemannes en drop-in rådgivningstjeneste som også koordinerer operativt arbeid på dagtid.

Sentralt for oppsøkende arbeid er fordeling av arbeidstid mellom arbeid ute og oppfølgning av de som påtreffes. I Oslostandard for oppsøkende arbeid med ungdom anbefales det at minst 40 % av arbeidstiden knyttes til feltarbeid, at oppfølgingsarbeid utgjør 40 % av arbeidstiden, og at 20 % av arbeidstiden settes av til dokumentasjon og møter. I Uteseksjonens nye arbeidsplan er omtrent 60 % av arbeidstiden knyttet til oppsøkende arbeid og 40 % av arbeidstiden knyttet til oppfølgingsarbeid og aktivitet.

2.3.2 Personellressurser

Per 1. august 2026 hadde Uteseksjonen totalt 50 årsverk fordelt på 50 stillinger. Av disse var 42 faste 100 % stillinger, hvorav en tilskuddsfinansiert stilling knyttet til Narkotikaprogram med domstolskontroll (ND), og en fast stilling for SaLTo-koordinator for sentrum. Åtte stillinger er midlertidige 100 % tilskuddsfinansierte.

Uteseksjonen er organisert i fire team, hver med egen teamleder, samt en stab direkte underlagt seksjonssjef. Tre av teamene har ansvar for den oppsøkende virksomheten, med hovedfokus på ulike aldersgrupper: 0–18 år, 18–25 år, og 25+. Det fjerde teamet har ansvar for den

forsterkede innsatsen og prosjektstillinger. Staben ivaretar tverrgående fag-, støtte- og utviklingsoppgaver, herunder oppgaver knyttet til rus- og kriminalitetsforebygging, oppsøkende arbeid og administrativ støtte.

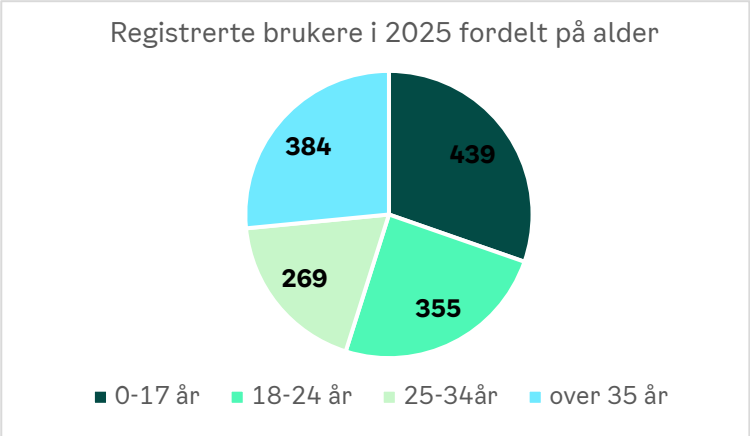
De ansatte i de tre oppsøkende teamene arbeider i hovedsak turnus (35,5 timer per uke) i patruljer på tvers av teamene. Unntaket er fagkonsulentstillingen knyttet til Narkotikaprogram med domstolskontroll (ND) i team 3, som har dagarbeidstid (37,5 timer per uke). Tre stillinger for koordinerende tillitspersoner (KTP) i teamet for forsterket innsats inngår også i turnus. Øvrige medarbeidere i teamet for forsterket innsats og staben arbeider dagarbeidstid (37,5 timer per uke). Koordinerende tillitspersoner inngår i funksjonen Forsterket innsats, og gir tett og langvarig oppfølging til unge under 25 år med sammensatte utfordringer, hovedsakelig i Vaterlandsmiljøet.

Lavterskel psykologtjeneste tilbyr oppfølging til unge under 25 år uten krav om henvisning. Målgruppen er innbyggere som ikke nyttiggjør seg av andre tilbud. I 2024 mottok 68 personer psykologoppfølging. Tallene for 2025 skiller ikke mellom lavterskel psykologtjeneste og hasjavvenningsprogrammet (HAP). HAP er vedtatt overført til bydel og omtales i en egen utredning som ferdigstilles i september 2026.

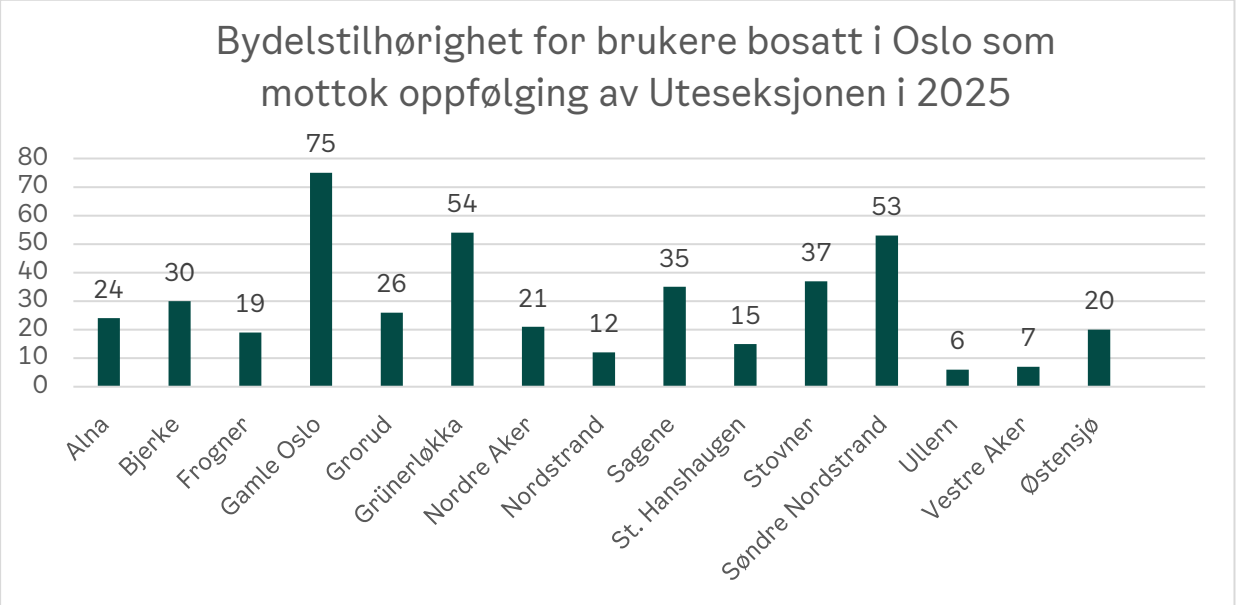
Sysselsetting med oppfølging for utsatte unge (JobbUng) er et tilbud om sommerjobb med oppfølging, eller sysselsetting hele året med forsterket oppfølging. I 2025 fikk 98 unge et slikt tilbud, fordelt på 80 menn og 18 kvinner. JobbUng gir tilbud til unge med behov for tett oppfølging som ikke nyttiggjør seg det tilbudet som bydelene har.

2.3.3 Tjenesteproduksjon

I 2025 hadde Uteseksjonen kontakt med totalt 1 447 personer. Av disse hadde 690 tilhørighet til Oslo, mens 573 kom fra 115 andre kommuner. I tillegg hadde 171 personer ukjent tilhørighet og 13 utenlandsk tilhørighet. Av det samlede antallet brukere var 29 prosent under 18 år, 23 prosent mellom 18 og 25 år og 48 prosent over 25 år.

Uteseksjonen registrerte *oppfølgingsarbeid* for samarbeid med øvrig bistandsapparat med 1206 brukere av tjenesten. Av disse var 578 innbyggere bosatt i Oslo, 506 var tilreisende innbyggere fra andre kommuner, og 8 var utenlandske borgere. For 114 brukere var Uteseksjonen ikke kjent med bostedskommune. Samtlige bydeler hadde innbyggere som mottok oppfølgning fra Uteseksjonen i 2025.

Med oppfølgning menes journalpliktig bistand som Uteseksjonen yter for å bidra til at innbyggere med hjelpebehov kommer i kontakt med egen bydel/kommune og får oppfølging der. Dette kan være tidlig kartlegging av situasjonen, oppfølging av akutte helseproblemer, kontakt med bydel/kommune, motivasjonsarbeid, samarbeidsmøter og følge til ordinære tjenester.

Blant de 578 innbyggerne registrert bosatt i Oslo, hadde 143 innbyggere ukjent bydelstilhørighet ved kartleggingen av Uteseksjonens nøkkeltall for 2025.

2.4 Infrastruktur

For å kunne drive effektivt oppsøkende arbeid har Uteseksjonen behov for lokaler i nærheten av tjenestens kjerneområder i Oslo sentrum. Dagens lokalisering i Maridalsveien 3 gir nærhet til utsatte miljøer i sentrum, samtidig som plasseringen har hensiktsmessig avstand for å skjerme klientrettet virksomhet og påvirkning av lokalmiljø.

Uteseksjonen leier lokaler fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) i samme bygg som KORUS Oslo, RUSinfo og Ungbo. Den samlede årlige husleien utgjør 4,6 millioner kroner, hvor Uteseksjonens andel er 1,7 millioner kroner basert på en intern fordelingsnøkkel.

Dagens geografiske lokalisering er hensiktsmessig med effektiv gangavstand til de fleste utsatte områdene og miljøene. Lokalene har imidlertid behov for modernisering da arealutnyttelsen er lite hensiktsmessig, og utformingen begrenser mulighetene for samhandling internt. Uteseksjonens lokaler må understøtte både oppsøkende arbeid, brukerrettet oppfølging og internt samarbeid. Derfor ble et eiendomssøk med sikte på nye lokaler iverksatt. Prosessen med å søke etter alternative lokaler ble avsluttet i 2025 som følge av bydelsreformen.

Uteseksjonen benytter fagsystemet *Kontakt* til registrering og journalføring av brukere. Den årlige lisenskostnaden var 123 000 kroner i 2026. Det er behov for å legge bedre til rette for integrering med systemer i bydelene og andre relevante tjenester. Kommunens videre arbeid med felles fagsystem for oppsøkende tjenester forventes å bidra til bedre kontinuitet og koordinering i oppfølgingen av brukerne.

Til arkivering og saksbehandling benytter Uteseksjonen Acos WebSak. Årlig kostnad på 150 000 kroner dekkes av Velferdsetaten. Andre administrative systemkostnader, herunder Microsoft 365, dekkes sentralt i kommunen.

Uteseksjonen disponerer i dag en tjenestebil til klientrettet arbeid, samt parkeringsplass med lademulighet.

2.5 Geografisk virkeområde

Uteseksjonen arbeider hovedsakelig i Oslo sentrum. Dagens kjerneområder omfatter Storgata med tilstøtende områder, Vaterland og nedre del av Akerselva, som er preget av åpne rusmiljøer, omsetning av illegale rusmidler og kriminalitet. Oslo S, Jernbanetorget og Sørenga er også sentrale innsatsområder, særlig på grunn av ungdomsmiljøer som omfattes av tjenestens prioritering av personer under 25 år.

Tjenesten tilpasser innsatsen til målgruppenes bevegelser og utviklingen i åpne rusmiljøer, ungdomsmiljøer og andre utsatte områder. Det geografiske virkeområdet er derfor dynamisk og omfatter også steder utenfor kjerneområdene når situasjonen tilsier det. Uteseksjonen har blant annet gjennomført særskilt innsats i Slottsparken, Sofienbergparken og Kristparken når utsatte miljøer har etablert seg der.

Uteseksjonen deltar også ved større arrangementer og hendelser som krever koordinert oppsøkende innsats. Gjennom SaLTo- og utekontaktnettverkene samarbeider tjenesten med bydelenes utekontakter og andre relevante aktører om planlegging, ressursmobilisering og tilstedeværelse. Uteseksjonen har blant annet en omfattende tilstedeværelse under Norway Cup, VG-lista og andre større arrangementer eller demonstrasjoner.

2.6 Styring og finansiering

Uteseksjonen er organisert i Storbytjenesteavdelingen i Velferdsetaten. Leder for Uteseksjonen rapporterer til avdelingsdirektøren og deltar i avdelingens ledergruppe. Velferdsetaten har overordnet ansvar og disponerer ressursene innenfor den økonomiske rammen.

Uteseksjonen prioriterer den operative innsatsen ut fra mandatet, målgruppenes behov og utviklingen i utsatte miljøer og områder. Etaten avgjør saker som ligger utenfor Uteseksjonens fullmakter, gjennom ordinær styrings- og ledelseslinje.

2.6.1 Budsjett

Uteseksjonens budsjett for 2026 utgjør 48,5 millioner kroner før justeringer. Av det budsjettet utgjør lønnskostnader om lag 45 millioner kroner og dekker 41 faste stillinger etter et kutt med 3 årsverk våren 2026. I tillegg finansieres en fast stilling gjennom eksterne midler fra Helsedirektoratet i prosjektet Narkotikaprogram med domstolskontroll (ND). 8 stillinger i ulike engasjementer finansieres gjennom statlige og kommunale prosjektmidler.

Driftsbudsjettet utgjør om lag 3,5 millioner kroner. Av dette benyttes om lag 2 millioner kroner til husleie, strøm og renhold. De resterende midlene dekker løpende drift og aktivitet i tjenesten.

Utover Uteseksjonens eget budsjett kommer administrative støttefunksjoner som leveres gjennom Velferdsetaten. Dette omfatter blant annet økonomi-, HR-, virksomhetsstyrings- og administrative tjenester. Kostnadene inngår i etatens samlede administrasjonsutgifter og er ikke budsjettert som egne utgifter for Uteseksjonen, men anslås til rundt 2 millioner kroner årlig for administrative tjenester.

2.6.2 Finansieringsmodell

Uteseksjonen finansieres i dag gjennom rammetildeling til Velferdsetaten.

Dagens finansieringsmodell innebærer at Uteseksjonen disponerer sine ressurser innenfor en samlet budsjettramme og kan prioritere innsatsen ut fra behov og utviklingstrekk i målgruppene. I tillegg til ordinær rammefinansiering søker og mottar Uteseksjonen statlige og kommunale tilskuddsmidler til særskilte satsinger og utviklingsarbeid. De senere årene har enkelte oppgaver blitt styrket gjennom særskilte kommunale bevilgninger, blant annet innen sysselsetting, styrket oppsøkende tilstedeværelse, og satsingen «Uteseksjonen på nett».

3 Mulige alternativer til oppgavedeling, drifts- og finansieringsmodeller

Arbeidsgruppen har utredet to alternativer for overføring av Uteseksjonen fra Velferdsetaten til en eller to bydeler. Bydelen eller bydelene vil da ivareta Uteseksjonens byomfattende oppgaver og ansvarsområder, og drifte videre på vegne av de øvrige bydelene. Begge alternativene forutsetter at Uteseksjonens mandat, målgrupper og byomfattende funksjon videreføres da arbeidsgruppen oppfatter at dette er i tråd med føringene i enigheten i Bystyret.

Dagens reglement for bydelene omtaler ikke muligheter for at en bydel utfører oppgaver på vegne av andre. I denne utredningen beskrives en modell der en bydel har det samlede driftsansvaret for en byomfattende tjeneste som skal være tilgjengelig for innbyggere og bydeler i hele Oslo på like vilkår. Bydelen ivaretar det administrative, økonomiske og personalmessige ansvaret, men forvalter da tjenesten i samsvar med det byomfattende mandatet. Modellen bør på et overordnet nivå avklare fullmakter, styrings- og rapporteringslinjer, finansiering og forholdet mellom den ansvarlige bydelen, øvrige bydeler og overordnet administrativt og politisk nivå.

Som forutsetning for denne modellen bør følgende ivaretas:

- har administrativt og personalmessig ansvar
- leverer tjenesten på vegne av alle bydelene i Oslo
- kan ikke begrense tilbudet til egne innbyggere
- følger byomfattende mandat og rapporteringskrav
- bør inngå i forpliktende samarbeid med øvrige bydeler med hensikt i å løse byomfattende saker innenfor mandatet for Uteseksjonen.
- bør kunne prioritere innsats ut fra situasjonen i sentrum, også når brukeren tilhører andre bydeler eller kommuner.
- Ansvarlig bydel skal ikke pådra seg økonomisk risiko ved å være ansvarlig for det byomfattende tilbudet.

Sannsynlige konsekvenser av å flytte Uteseksjonen ut av etat omtales avslutningsvis. Her legges erfaringer fra sentral styring av Uteseksjonen til grunn for vurderingen.

3.1 Hvilke alternativer er relevante

I tråd med bystyrets vedtak, skal det vurderes om Uteseksjonen skal overføres fra etat til en eller flere bydeler. I dette kapittelet utredes hvilke alternativer som er relevante ved en eventuell overføring.

Arbeidsgruppen har utredet ett alternativ for overføring av Uteseksjonen til én ansvarlig bydel. I alternativ 2 deles Uteseksjonen mellom to ansvarlige bydeler.

For hvert alternativ redegjøres det for oppgave- og ansvarsfordeling, samt for hvordan organisering, drift og finansiering kan gjennomføres.

3.2 Alternativ 1: Uteseksjonen overføres samlet til én ansvarlig bydel

I alternativ 1 flyttes Uteseksjonen samlet fra Velferdsetaten til én ansvarligbydel i sentrum. Bydelen overtar ansvaret for tjenestens eksisterende oppgaver, herunder oppsøkende sosialfaglig arbeid rettet mot utsatte ungdoms- og rusmiljøer, relasjonsbygging, forebyggende innsats, kartlegging av utviklingstrekk i målgruppene, kompetansestøtte til øvrige bydeler og samarbeid med andre tjenester og aktører.

Uteseksjonens byomfattende funksjon og særskilte rolle i Oslo sentrum videreføres dermed i den ansvarlige bydelen. Uteseksjonen opprettholder og videreutvikler sitt etablerte samarbeid med øvrige bydeler inkludert samarbeidspartnere og funksjoner spesifisert i kapittel 2.2.

3.2.1 Beskrivelse av ny driftsmodell

Overføringen omfatter Uteseksjonens ansatte, oppgaver og tilhørende ressurser. Den ansvarlige bydelen overtar det administrative, økonomiske og personalmessige ansvaret, mens Uteseksjonen viderefører sitt mandat, sine målgrupper og sitt ansvar for oppsøkende sosialfaglig arbeid.

Det må avklares konkret plassering av Uteseksjonen i organisasjonen i den ansvarlige bydelen, herunder rapporteringslinjer, fullmakter og bruk av administrative støttefunksjoner. Organiseringen bør gi tjenesten nødvendig faglig og organisatorisk handlingsrom til å prioritere innsatsen i Oslo sentrum.

Uteseksjonen prioriterer og gjennomfører det oppsøkende arbeidet innenfor faglige vurderinger, kunnskap om målgruppene og utviklingen i utsatte miljøer. Når tjenesten avdekker behov for videre oppfølging, samarbeider Uteseksjonen med brukerens bydel, hjemkommune eller andre relevante tjenester.

Den ansvarlige bydelen skal også legge til rette for at Uteseksjonen viderefører sitt spesialiserte fagmiljø, fagutvikling, metodearbeid og kunnskapsproduksjon. Samtidig kan det forventes at innlemming i bydelens ledelsesstruktur og i ulike samarbeidsfora på tvers av bydelene vil bidra til tettere samhandling med bydelenes øvrige tjenesteapparat. En forutsetning i bydelsreformen er at de nye bydelene skal ha lik struktur/organisering. Dette kan legge til rette for at samarbeidet også med øvrige bydeler forbedres da strukturen vil være gjenkjennbar.

Dagens geografiske lokalisering av Uteseksjonen i Maridalsveien 3 er hensiktsmessig med effektiv gangavstand til de fleste utsatte områdene og miljøene. Samtidig har man en viss avstand til åpne rusmiljøer og skjermer dermed de innbyggerne som kommer til oppfølgingsmøter og samtaler. Ved flytting til bydel bør lokalisering vurderes på nytt.

3.2.2 Beskrivelse av finansierings- og styringsmodell

Alternativet innebærer at Uteseksjonen forblir rammefinansiert, men søker og mottar også tilskuddsmidler til relevante prosjekter. Modellen omfatter ikke betalingsordninger mellom den ansvarlige bydelen, øvrige bydeler, etater eller andre samarbeidende instanser. Midlene som følger med ved overføringen, supplert med eventuelle tilskudds- og prosjektmidler, finansierer tjenestens byomfattende aktivitet. Ansvarlig bydel rapporterer om aktivitet og ressursbruk gjennom fastsatte styringslinjer.

3.2.3 Beskrivelse av gjennomføring

Uteseksjonens ansatte, oppgaver, budsjettmidler og øvrige ressurser flyttes til én bydel, som får et byomfattende ansvar for oppgaven. Velferdsetaten og den ansvarlige bydelen planlegger overføringen i samarbeid med ansatte, tillitsvalgte og relevante støttefunksjoner. Systemer, tilganger, behandlingsansvar, lisenser og rutiner for informasjonsdeling gjennomgås før omorganiseringen.

Partene må også gjennomgå avtaler og praktiske ordninger knyttet til tjenesten. Viktigst her er husleie, drift av lokalene, felleskostnader, leverandøravtaler, kjøretøy og tilskuddsfinansierte prosjekter. Nødvendige samarbeidsrutiner og avtaler må foreligge før overføringen dersom de er avgjørende for kontinuiteten i tjenesten.

3.3 Alternativ 2: Uteseksjonen deles mellom to ansvarlige bydeler

Alternativ 2 innebærer at Uteseksjonen deles mellom to ansvarlige bydeler. Dagens geografiske virkeområde, omtalt i kapittel 2.5 vil med bydelsreformen fordeles på de to nye sentrumsbydelene (bydel 2 og 3). Oppsøkende stillinger, ledelsesressurser og spesialstillinger fordeles mellom de to ansvarlige bydelene. Hver av disse bydelene får ansvar for Uteseksjonens oppgaver, innenfor sitt geografiske område etter den nye bydelsinndelingen.

Delingen omfatter også oppgavene som i dag ivaretas av Uteseksjonens spesialstillinger. De konkrete stillingene er omtalt i kapittel 2.3.2 Personalressurser. Oppdelingen er skissert i detalj i underkapittel 4.4.1 Konsekvenser for overføring av ansatte.

3.3.1 Beskrivelse av ny driftsmodell

Prioritering av oppsøkende arbeid innenfor Uteseksjonens ansvarsområder, gjøres på grunnlag av de ansvarlige bydelenes egne faglige vurderinger, kunnskap om målgrupper og utviklingen i utsatte miljøer. Bydelene prioriterer selv innsatsen innenfor hver av sine geografiske ansvarsområder, i samarbeid med hverandre, øvrige bydeler og etater.

De ansvarlige bydelene må etablere faste samarbeidsrutiner med hverandre, andre bydeler og kommuner for målgrupper og miljøer som beveger seg på tvers av bydelsgrensene. Ansvaret for oppfølging av brukere, miljøer eller forhold som ikke entydig kan knyttes til en av de ansvarlige bydelene, må avklares. Samarbeidet må sikre at den geografiske delingen ikke skaper brudd i oppfølgingen eller reduserer tjenestens evne til å reagere på endringer i utsatte områder.

Begge de ansvarlige bydelene viderefører samarbeidet med øvrige bydeler, kommunale tjenester, spesialisthelsetjenesten, politiet, frivillige og ideelle aktører, omkringliggende kommuner og relevante fagmiljøer. Bydelene må koordinere deltakelsen i faglige nettverk og avklare hvilke samarbeidsrelasjoner hver av de skal delta i og ha ansvar for. Ved behov kan de to bydelene tydeliggjøre samarbeidet gjennom felles kontaktpunkter, samarbeidsrutiner eller andre formaliserte strukturer. Alternativet innebærer også at de ansvarlige bydelene fordeler eller organiserer spesialstillingene mellom seg, og avklarer tilgang, prioritering, rapportering og finansiering (for et forslag til hvordan stillinger kan fordeles mellom de to bydelene, se kapittel 4.4).

3.3.2 Beskrivelse av finansierings- og styringsmodell

Uteseksjonens ressurser omtalt i kapittel 2.6 Finansiering og styring, fordeles mellom to ansvarlige bydelene, i samsvar med fordelingen av ansatte, oppgaver og driftsansvar. Tilskudds- og prosjektmidler følger den enheten som overtar prosjektansvaret. De ansvarlige bydelene må avklare hvordan de skal finansiere oppgaver som de utfører på vegne av andre bydeler, enten gjennom rammefordelingen eller en særskilt samarbeids- og finansieringsordning. Arbeidsgruppen anbefaler at rammefinansiering av Uteseksjonen videreføres som tidligere og at dagens ramme deles forholdsmessig mellom de to bydelene.

3.3.3 Beskrivelse av gjennomføring

Ved gjennomføringen fordeles Uteseksjonens ansatte, oppgaver og tilhørende ressurser mellom de to ansvarlige bydelene. Fordelingen vil omfatte de oppsøkende-, leder- og spesialstillingene omtalt i punkt 2.3.2 Personalressurser. De ansvarlige bydelene må avklare hvordan de skal ivareta nødvendig bemanning, ledelse og kompetanse.

Turnusen for tilstedeværelse som beskrevet i punkt 2.3.1 Antall patruljer og arbeidstid, må tilpasses ved deling på to ansvarlige bydeler. Hver av bydelene vil da få færre ansatte i oppsøkende arbeid enn dagens modell med Uteseksjonen som én organisatorisk enhet forutsatt at det totale antallet oppsøkere i tjenesten som deles holdes lik som i dag. Tilpasningen av turnus etter det reduserte antallet bør sikre så god tilstedeværelse og bemanning som mulig gjennom tjenestens åpningstid med nødvendig fleksibilitet for å opprettholde drift ved fravær, hendelser og endringer i situasjonsbildet.

Flere av funksjonene som i dag ligger i Uteseksjonen består av små fagmiljøer eller deler av stillinger. De ansvarlige bydelene må derfor vurdere om de kan dele funksjonene slik at man unngår å svekke fagmiljøene, kapasiteten eller tilgjengeligheten. Hvis én sentrumsbydel overtar en spesialisert funksjon på vegne av begge, må bydelene etablere felles rutiner for henvisning, informasjonsdeling og tilgang.

Bydelene som får tillagt Uteseksjonen som oppgave, må gjennomgå journalsystemer, administrative systemer, tilganger og avtaler og gjennomføre nødvendige tilpasninger. Ved overføring og deling av tjenesten til to bydeler, svekkes incentivet for dagens plassering som én tjeneste i dagens lokaler. Bydelene bør derfor avklare om dagens lokalisering skal videreføres samlet, eller om de to uteseksjonene skal etableres i nye lokaler som i større grad hensyntar nye geografiske ansvarsområder.

3.4 Konsekvenser ved å overføre Uteseksjonen fra etat til én bydel

Organiseringen av Uteseksjonen under Velferdsetaten bygger på behovet for spesialisert kompetanse, tjenester rettet mot målgrupper på tvers av bydelsgrensene, og fagkompetanse som kan være krevende å opprettholde for den enkelte bydel alene.

Flere åpne rusmiljøer i sentrum med rus og kriminalitet, krever strukturert arbeid over tid og tverrfaglig kompetanse. I tillegg kjennetegnes områder i sentrum av utsatte ungdomsmiljøer, kriminalitet og marginalisering. Disse miljøene utgjør en samlet målgruppe bestående av innbyggere fra samtlige bydeler og en betydelig andel utenbys tilreisende bosatt i andre kommuner. En vesentlig utfordring er uavklart tilhørighet både i Oslo og til andre kommuner for personer i disse miljøene.

Organiseringen i Velferdsetaten og rammefinansieringen har gjort det mulig for Uteseksjonen å følge opp personer i målgruppene uavhengig av bostedstilhørighet, alder og sosiale rettigheter. Videreføring av dette bør vektlegges ved ny organisering, samtidig som gevinsten ved økt samhandling til bydelenes tjenester vurderes.

Uteseksjonen arbeider også med eldre målgrupper og følger opp personer som oppholder seg i Oslo sentrum med sammensatte utfordringer med rusmiddelbruk, svikt i psykisk helse, marginalisering og utenforskap. Utfordringene krever inngående fagkunnskap og handlingsberedskap for håndtering av overdoser, alvorlig helsesvikt samt tilstedeværelse i kriminelt belastede miljøer til ulike tider av døgnet.

Samarbeid og synergieffekter mellom Uteseksjonen og Velferdsetatens andre tjenester, særlig Prindsen mottakssenter, kan bli vanskeligere ved organisering i én bydel. En overføring bør hensynta at nødvendige samarbeidsstrukturer etableres også for de eldre målgruppene.

Ansatte i Uteseksjonen etablerer eller gjenoppretter kontakt med relevante tjenester i brukerens bydel eller hjemkommune. Arbeidet omfatter ofte sammensatte problemstillinger. Som tallene i punkt 2.3.3 viser, har en betydelig andel av brukerne uavklart tilhørighet. Organisering under en bydel kan gjøre det krevende å avklare hvem som har ansvar for videre oppfølging, og å knytte personen til det ordinære tjenesteapparatet. Dette bør sikres i ny organisering.

Dagens organisering gir en kort styringslinje mellom politisk ledelse sentralt i kommunen og Uteseksjonen som oppsøkende ressurs for utsatte miljøer, områder og innbyggere som påvirkes av miljøene og opplever utrygghet i sine lokalmiljøer. Organiseringen bidrar til at det er mulig å følge opp forventinger fra lokalmiljøer og samarbeidspartnere om iverksettelse av tiltak raskt og sikre oppfølging av utsatte målgrupper. Uteseksjonens kontinuitet og tilstedeværelse sikrer kommunen handlingsberedskap i sentrum og for målgrupper som ordinært beredskapsarbeid har utfordringer med å nå.

Ved overføring til bydel vil Uteseksjonen inngå i en ny styringslinje. Byrådet vil dermed ikke ha samme direkte styringsadgang som i dag. Uteseksjonen organisert under bydel vil være underlagt politisk og administrativ ledelse i denne bydelen. Med store utfordringer innenfor bydelen anser arbeidsgruppa at det kan være en fare for at dette vil påvirke styring og prioriteringer av disse utfordringene på bekostning av det byomfattende ansvaret. For å sikre et likeverdig tilbud for innbyggerne i alle bydeler og en videreføring av det byomfattende arbeidet, bør det etableres styringsmekanismer som sikrer kort vei fra avdekket behov til beslutning og iverksettelse av tiltaks.. Uteseksjonen bør samtidig beholde handlingsrommet til å følge utviklingen i utsatte miljøer og raskt omprioritere patruljer i samarbeid med alle bydelene.

3.5 Sammenstilling av alternativene

Begge alternativene innebærer at hele Uteseksjonen overføres til sentrumsbydelene – enten som en helhet uten deling eller som en løsning fordelt på de to nye sentrumsbydelene. Tjenestens mandat, målgrupper og byomfattende funksjon skal videreføres. Alternativene skiller seg i organisering og hvordan de fordeler ansatte.

I alternativ 1 overføres Uteseksjonen samlet til én bydel, som overtar det faglige, administrative og økonomiske ansvaret, mens ansatte, oppgaver og ressurser videreføres i en organisatorisk enhet.

I alternativ 2 deles Uteseksjonen mellom to ansvarlige bydeler. Begge bydelene får ansvar for det oppsøkende arbeidet innenfor sine geografiske områder og fordeler ledelsesressurser og spesialfunksjoner. Dersom én av bydelene ivaretar en spesialfunksjon på vegne av begge, må ansvar, tilgang, styring og finansiering avklares for den enkelte spesialistfunksjon.

Begge alternativene forutsetter tydelige styrings- og finansieringsrammer som ivaretar det byomfattende oppdraget og sikrer øvrige bydeler tilgang til tjenesten. Ved deling må kommunen i tillegg avklare ansvar for bemanning, fagutvikling, systemer, lokaler og samarbeid mellom de berørte virksomhetene.

4 Vurdering av konsekvenser

Kapitlet vurderer forventede gevinster, ulemper og risikoer ved alternativene. Vurderingen legger særlig vekt på tilbudet til målgruppene, tjenestekvalitet, samarbeid, fagmiljø, styring, ressursbruk og gjennomføring.

Flere virkninger lar seg vanskelig tallfeste eller verdsette økonomisk. Vurderingen er derfor i hovedsak kvalitativ og bygger på tilgjengelige data, erfaringer fra dagens drift og arbeidsgruppens faglige vurderinger. Økonomiske og administrative konsekvenser omtales der kunnskapsgrunnlaget gir grunnlag for det.

Den endelige virkningen vil avhenge av hvordan kommunen fastsetter mandat, finansiering, fullmakter og rapporteringslinjer for den eller de bydelene som får ansvar for oppgaven. Vurderingen skiller derfor mellom konsekvenser som følger direkte av organiseringen, og konsekvenser som kommunen kan påvirke gjennom styring og risikoreduserende tiltak.

Alternativ 1 viderefører dagens fagmiljø og organisatoriske enhet, samtidig som tjenesten kommer nærmere de kommunale tjenestene som i mange tilfeller har ansvar for den videre oppfølgingen av brukerne.

Alternativ 2 kan bidra til sterkere lokal forankring i begge sentrumsområdene og gi begge bydelene et tydelig ansvar for utviklingen i sentrum. Samtidig stiller modellen større krav til koordinering, felles prioriteringer og samordnet styring. Arbeidsgruppen ser flere praktiske utfordringer ved en slik koordinering og at alternativet er mer sårbart og kan gå på bekostning av tilstedeværelse ute.

Arbeidsgruppen vurderer at de største forskjellene mellom alternativene ikke knytter seg til metodikk eller faglig kompetanse, men til hvordan kommunen organiserer samhandling, styring og ressursbruk. Begge modellene vurderes som gjennomførbare dersom mandat, finansiering og rapporteringslinjer utformes på en måte som ivaretar tjenestens byomfattende funksjon.

Imidlertid har alternativ 2 flere sårbarheter og vil innebære en oppsplitting av fagmiljøet. Det vurderes som en mulig gevinst at organisering i bydel kan medføre at det oppsøkende arbeid kobles tettere til de tjenestene som allerede arbeider med de samme målgruppene noe som kan gi en bedre utnyttelse av kommunens samlede tjenester.

Arbeidsgruppen legger til grunn at Uteseksjonen i dag er en velfungerende tjeneste, men som alle kommunale tjenester må denne også utvikles i tråd med borgernes behov. Vurderingen av alternativene handler i så måte om hvilken organisering som best understøtter framtidige behov, målgruppenes behov for helhetlig oppfølging og målsettingene i bydelsreformen.

Arbeidsgruppen anser at de store nye bydelene vil ha et langt bedre grunnlag for tjenesteutvikling, innovasjon og å innrette byomfattende tjenester som Uteseksjonen ut fra fremtidig tjenestebehov på tvers av bydelene. Mange av dagens bydeler har de seneste årene styrket sitt tilbud til de gruppene som Uteseksjonen retter seg mot, og en organisering under bydel kan forventes å forsterke dette ytterligere.

4.1 Vurdering av konsekvenser for Alternativ 1

Alternativ 1 bevarer Uteseksjonen som en samlet tjeneste og opprettholder sammenhengen mellom oppsøkende arbeid, brukeroppfølging, spesialfunksjoner, kunnskapsproduksjon, og fagutvikling. Modellen gir dermed gode forutsetninger for å videreføre felles faglig praksis, turnus og fleksibel bruk av personell som sikrer opprettholdelse av tilstedeværelse i sentrum.

En plassering i bydel kan knytte Uteseksjonen tettere til tjenester innen blant annet psykisk helse, rus, Nav, boligoppfølging, oppvekst og kriminalitetsforebygging. Uteseksjonen kan tilføre bydelen tjenesten overføres til spesialisert kompetanse om oppsøkende arbeid og utsatte miljøer, mens tjenesten får nærmere tilgang til bydelenes fagmiljøer, virkemidler og tiltak. I tillegg vil fagmiljøene i bydel øke i størrelse med bydelsreformen. Dermed vil de tilby et større fagmiljø å integrere Uteseksjonen i.

Gevinstene vil være tydeligst i saker som gjelder den ansvarlige bydelens innbyggere og områder. For personer fra andre bydeler og kommuner avhenger virkningen av at modellen sikrer likeverdig tilgang og velfungerende samarbeidslinjer. Dette gjelder særlig personer med ukjent eller uavklart tilhørighet, som ofte trenger omfattende kartlegging og koordinering før ordinære tjenester overtar oppfølgingen.

Den viktigste utfordringen blir å forene den ansvarlige bydelens lokale ansvar, med Uteseksjonens byomfattende mandat. Lokale behov, lovpålagte oppgaver og budsjetthensyn kan over tid påvirke prioriteringen av målgrupper, geografiske områder og ressurser. Kommunen må derfor sikre at Uteseksjonen fortsatt kan omprioritere innsatsen når utsatte miljøer flytter seg eller nye behov oppstår, uavhengig av målgruppenes bydels- eller kommunetilhørighet.

En plassering i én bydel kan også påvirke øvrige bydelers opplevelse av eierskap og tilgang. Klare styringslinjer, rapporteringskrav og forpliktende samarbeidsstrukturer må sikre at Uteseksjonen

fortsatt fungerer som en felles ressurs, deler kunnskap om utviklingstrekk og ivaretar rollen som rådgiver og pådriver overfor hele byen.

Overføringen vurderes ikke i seg selv å endre SaLTo-koordinatorens oppgaver eller deltakelse i de byomfattende SaLTo-nettverkene. Kommunen bør likevel etablere tydelige kontakt- og rapporteringslinjer mellom den ansvarlige bydelen, koordinatorfunksjonen og SaLTo-sekretariatet for å sikre kontinuitet i samarbeidet. Overføringen vil kreve administrative og ledelsesmessige ressurser i en overgangsperiode.

Alternativ 1 vurderes samlet å kunne styrke samhandlingen med bydelens ordinære tjenester uten å splitte Uteseksjonens fagmiljø. Om modellen gir et bedre tilbud til hele målgruppen, avhenger særlig av at kommunen sikrer det byomfattende mandatet, fleksibel ressursbruk og likeverdig tilgang for øvrige bydeler. Kommunen må følge opp disse forutsetningene gjennom tydelig styring, forutsigbar finansiering og faste samarbeids- og rapporteringsstrukturer.

4.1.1 Økonomiske konsekvenser

Mottakende bydel vil få noen merkostnader til administrative støttefunksjoner. Andre pågående prosesser vil trolig påvirke fordelingsnøkkelen for lokalene, og eventuelle endringer regnes ikke som konsekvens av oppgaveoverføringen.

Mottakende bydel vil også overta arbeidsgiver- og administrasjonsansvaret for Uteseksjonens tilskudds- og prosjektfinansierte stillinger. Prosjektmidlene og prosjektansvaret må følge oppgavene og stillingene. Hvordan bydelen skal håndtere stillingene og oppgavene dersom finansieringen endres eller opphører bør avklares.

A Uteseksjonens størrelse utgjør en begrenset andel av bydelenes samlede antall årsverk etter bydelsreformen.

Kostnadene forventes å være lavest ved en samlet overføring til én ansvarligbydel og høyere ved deling mellom flere organisatoriske enheter. Høyere kostnader er i hovedsak knyttet til følgende:

a) Ledelse og administrativ bistand i gjennomføringsfasen
b) HR-arbeid, medvirkning og innplassering av ansatte
c) tilpasning av økonomi-, HR-, arkiv- og rapporteringssystemer
d) avklaring og etablering av tilganger, behandlingsansvar og rutiner for informasjonsdeling
e) overføring av avtaler knyttet til lokaler, journalsystemer, lisenser og felleskostnader
f) etablering av samarbeidsavtaler og styringsstrukturer
g) informasjon til ansatte, brukere og samarbeidspartnere

4.2 Organisatoriske konsekvenser for alternativ 1

Alternativ 1 vurderes å ha mindre organisatoriske konsekvenser da alternativet tar utgangspunkt i dagens drift av Uteseksjonen.

4.2.1 Konsekvenser for overføring av ansatte

Med utgangspunkt i overføring av Uteseksjonen i sin helhet legges de oppsøkende og klientrettede stillingene, lederstillingene og stabsfunksjoner til grunn for tilsvarende drift som ved organisering under Velferdsetaten.

Konkret vil da følgende overføres for oppsøkende arbeid:

- 27 stillinger for oppsøkende arbeid
- 5 lederstillinger
- 3 koordinerende tillitspersoner (KTP)
- 2 psykologstillinger
- 1 fagkonsulent for sysselsetningstiltak (JobbUng)
- 1 Koordinator SALTO
- 1 Fagkonsulent for oppfølgning av erfaringskompetanse og studenter

Totalt utgjør modellen overføring av 40 stillinger. Av resterende er stillingen til hasjavvenningsprogrammet allerede vedtatt overført til bydel. Stillingen til narkotikaprogram med domstolkontroll er kun administrativt plassert i Uteseksjonen og kan vurderes videreført i etat eller følge med over til bydel.

4.2.2 Organisatorisk kompleksitet

Alternativ 1 gir begrenset organisatorisk kompleksitet fordi Uteseksjonen overføres som en samlet enhet. Modellen viderefører felles ledelse, turnus, fagmiljø og arbeidsprosesser.

Organisering i bydel kan samtidig knytte Uteseksjonen tettere til Nav, barnevern, lokale utekontakter og tjenester innen psykisk helse, rus, aktivitet og arbeid. Kortere samarbeidslinjer kan gi raskere kobling til relevante tiltak, tydeligere ansvarsdeling og mer helhetlig oppfølging. Antallet overganger mellom tjenester kan reduseres og motvirke at brukere faller mellom ulike tilbud.

Tettere samarbeid kan også gjøre det enklere å identifisere og følge opp sårbare familier og personer med sammensatte behov. Uteseksjonens kompetanse om utsatte miljøer kan styrke den ansvarlige bydelens tjenester, mens Uteseksjonen får nærmere tilgang til bydelens virkemidler og oppfølgingstilbud.

Den ansvarlige bydelen kan i tillegg få et bredere kunnskapsgrunnlag om utviklingen i rus- og ungdomsmiljøene og om samhandlingen mellom tjenestene. Dette kan gi bydelsadministrasjonen og bydelsutvalget bedre grunnlag for lokale prioriteringer.

Overføringen øker samtidig behovet for koordinering mellom den bydelen hvor Uteseksjonen er organisert og øvrige bydeler og sentralt nivå. Et tydelig mandat, avklarte fullmakter og faste samarbeids- og rapporteringsrutiner må sikre at den lokale organiseringen ikke øker kompleksiteten i det byomfattende arbeidet. Samlet vurderes alternativ 1 som organisatorisk håndterbart og som mindre komplekst enn en deling av Uteseksjonen mellom flere virksomheter.

4.3 Vurdering av konsekvenser for Alternativ 2

Alternativ 2 kan styrke den lokale forankringen og knytte det oppsøkende arbeidet tettere til sentrumsbydelenes øvrige tjenester. Medarbeiderne blir del av bredere lokale fagmiljøer innen blant annet oppvekst, helse, rus, Nav og kriminalitetsforebygging. Samhandlingen kan dermed styrkes og gi mer helhetlig oppfølging av personer som trenger tjenester fra flere deler av kommunen. Fordelingen mellom to sentrumsbydeler kan gi begge bydeler større direkte ansvar for utsatte miljøer innenfor egne geografiske områder og tettere kobling mellom oppsøkende arbeid og lokale tjenester.

Samtidig innebærer alternativet at dagens operative organisering deles mellom to bydeler, som deler på oppgaven og ansvaret for Uteseksjonen. Målgruppene beveger seg på tvers av bydels- og kommunegrenser, og enkelte brukere har uavklart tilhørighet. Delingen kan derfor skape gråsoner i ansvarsfordelingen og gjøre oppfølgingen mer avhengig av koordinering og informasjonsdeling. Tilpassede samarbeidsrutiner kan redusere risikoen for brudd i oppfølgingen og parallelle innsatser.

Mindre operative enheter kan gi lavere fleksibilitet i bemannings- og turnusplanleggingen og gjøre driften mer sårbar ved fravær, turnover og raske endringer i situasjonsbildet. Dersom virksomhetene må løse økt koordinering og administrasjon innenfor dagens bemanning, kan de få mindre tid til oppsøkende og brukerrettet arbeid. Kommunen må derfor vurdere om bemanningen og de administrative ressursene er tilstrekkelige til å opprettholde ønsket tilstedeværelse og tilgjengelighet.

Delingen endrer også dagens samlede operative fagmiljø. Ulike organisatoriske rammer og lokale prioriteringer kan over tid gi variasjoner i metodikk og praksis. Samtidig kan integreringen i de to ansvarlige bydelenes bredere fagmiljøer tilføre Uteseksjonen nye samarbeidsflater. Bydelene kan få bedre tilgang til tjenestens kompetanse om oppsøkende arbeid og utsatte miljøer. Felles faglige standarder og metodeutvikling vil være viktig for å opprettholde enhetlig praksis.

Dersom én av de to ansvarlige bydelene ivaretar enkelte spesialfunksjoner på vegne av begge, kan kommunen bevare disse funksjonene samlet. En slik løsning reduserer fragmenteringen, men skaper samtidig avhengighet mellom bydelene og krever tydelig regulering av kapasitet, prioritering og tilgang. Flere spesialfunksjoner består av enkeltstillinger eller små fagmiljøer. Delingen kan derfor redusere robustheten, gi mindre kapasitet til fagutvikling og føre til ulik tilgang til spesialisert kompetanse.

4.3.1 Økonomiske konsekvenser

En deling av tjenesten mellom to ansvarlige bydeler kan gi større økonomiske konsekvenser. Modellen krever mer koordinering, administrasjon og samhandling. Mindre oppsøkende enheter gir også mindre fleksibel bruk av bemanningen ved turnusplanlegging, fravær og raske omprioriteringer. Tiltak for å kompensere for dette, blant annet økt bemanning, kan gi merkostnader.

Alternativet kan gi varige administrative merkostnader fordi to virksomheter skal lede, styre og rapportere om hver sin del av tjenesten. Behovet for koordinering og eventuell finansiering av felles funksjoner kan også binde ressurser som ellers kunne vært brukt i den operative tjenesten.

Alternativ 2 forventes å medføre varige merkostnader knyttet til to ledelses- og styringslinjer og samordning mellom enhetene. Dersom én av bydelene skal levere enkelte funksjoner på vegne av den andre, må kostnadsfordeling, kapasitet og tilgang avklares.

For begge delingsalternativene kan mindre operative enheter gi lavere ressursutnyttelse. Redusert mulighet til å samordne turnus og geografiske ansvarsområder, dekke fravær og omdisponere personell kan enten redusere tiden som brukes til oppsøkende arbeid eller utløse behov for økt bemanning.

Alternativ 2 vil ha størst omfang av engangskostnader fordi ansatte, oppgaver, systemtilganger, avtaler og ansvar må fordeles mellom to ansvarlige bydeler.

4.4 Organisatoriske konsekvenser for alternativ 2

Alternativ 2 innebærer at kommunen fordeler Uteseksjonens oppsøkende og klientrettede stillinger, lederstillinger, stabsfunksjoner og prosjektstillinger mellom to ansvarlige bydeler. I alternativet legges begge sentrumsbydelene til grunn som ansvarlige bydeler.

De vedtatte sentrumsbydelene 2 og 3 har ulik belastning knyttet til utsatte områder og miljøer, både innenfor dagens og kommende geografiske ansvarsområder. En lik fordeling av stillingene vil derfor ikke samsvare med behovet. Fordelingen bør derfor være relativ og ta hensyn til utfordringer med utsatte områder og miljøer etter dagens situasjon og rimelig historikk etter beskrivelse i kapittel 2.5 Geografisk virkeområde.

Flere av de klientrettede funksjonene retter seg særlig mot personer under 25 år. Denne målgruppen oppholder seg i hovedsak innenfor nye bydel 3 sitt geografiske ansvarsområde. Dette gjelder blant annet JobbUng og koordinerende tillitspersoner (KTP), samt ledelsen og koordineringen av disse funksjonene. Bydel 3 bør derfor ved en deling av Uteseksjonen mellom to bydeler, få en større andel av stillingene og et utvidet ansvar for de aktuelle funksjonene.

En behovsbasert fordeling vil etter arbeidsgruppens vurdering gi bedre forutsetninger for å videreføre Uteseksjonens funksjoner enn en lik fordeling mellom de ansvarlige bydelene.

4.4.1 Konsekvenser for overføring av ansatte

Fordelingen omfatter 40 faste stillinger og 6 prosjektstillinger. Stillingen knyttet til hasjavvenningstilbudet er allerede vedtatt overført til bydel og inngår ikke i fordelingen. Stillingen knyttet til Narkotikaprogram med domstolskontroll er eksternt finansiert og kan videreføres i etaten eller følge med til en av bydelene.

Stillingene har ulike oppgaver, målgrupper og kompetansekrav. En lik fordeling mellom de ansvarlige bydelene vurderes derfor som lite hensiktsmessig. Forslaget nedenfor fordeler stillingene ut fra forventet behov, geografisk ansvar og sammenhengen mellom ledelse, oppsøkende arbeid, klientrettede funksjoner og stabsoppgaver.

Bydel 3:
Tildeles 24 faste stillinger og 4 prosjektstillinger fordelt på 3 prosjekter.

Ledelse og oppsøkende arbeid

a) 3 lederstillinger, hvorav 1 seksjonslederstilling
b) 14 stillinger i turnus for oppsøkende arbeid, hvorav 2 erfaringskonsulenter og 1 sykepleier

Klientrettede spesialfunksjoner

c) 1 fast fagkonsulent for sysselsettingstiltaket JobbUng
d) 1 psykologstilling
e) 3 koordinerende tillitspersoner

Stabsfunksjoner

f) 1 SaLTo-koordinator for sentrum
g) 1 fagkonsulent med ansvar for erfaringskompetanse og praksisstudenter

Prosjektstillinger

h) 2 fagkonsulenter for JobbUng
i) 1 spesialkonsulent med ansvar for det elektroniske journalsystemet AdCuris
j) 1 fagkonsulent med ansvar for forprosjektet om digital oppsøkende virksomhet

Fordelingen gir Bydel 3 større lederkapasitet og et særskilt ansvar for JobbUng, KTP, SaLTo-koordineringen og øvrige stabsfunksjoner. Dette samsvarer med bydelens forventede ansvar for sentrumsområder der en stor del av målgruppen under 25 år oppholder seg.

Bydel 2
Tildeles 16 faste stillinger og 2 prosjektstillinger knyttet til ett prosjekt.

Ledelse og oppsøkende arbeid

a) 2 lederstillinger
b) 13 stillinger i turnus for oppsøkende arbeid, hvorav én erfaringskonsulent og én sykepleier

Klientrettede spesialfunksjoner

c) 1 psykologstilling

Prosjektstillinger

d) 2 fagkonsulenter for implementering av Oslostandard for oppsøkende arbeid i bydelene

Fordelingen gir begge de to ansvarlige bydelene nødvendig ledelse, oppsøkende kapasitet, sosial- og helsefaglig kompetanse og erfaringskompetanse. Samtidig samler modellen funksjoner som krever tett koordinering eller retter seg mot bestemte målgrupper i én bydel, bydel 3.

De ansvarlige bydelene må etablere faste samarbeidsrutiner for bruk av kompetanse og funksjoner på tvers. Rutinene bør regulere tilgang, prioritering, ledelse, rapportering og finansiering når én bydel ivaretar oppgaver på vegne av begge.

4.4.2 Organisatorisk kompleksitet

Alternativ 2 øker den organisatoriske kompleksiteten og det blir krevende å utføre oppgavene slik de er i dag. Tilstedeværelsen ute vil sannsynligvis samlet sett reduseres, grunnet separate turnuser i hver av bydelene for oppdekking av overlappende og til dels ulike geografiske ansvarsområder. Dermed kan sammenheng mellom feltarbeidet og oppfølgingsarbeidet bli redusert.

Det kan bli mer komplisert å samarbeide like godt med alle bydelene. Forpliktende samarbeidsavtaler med bydelene kan muligens ha en viss effekt på dette. Dette kan samtidig bidra til å øke byråkrati og redusere tjenestens fleksibilitet. Bydelsorganisering, særlig fordelt på to sentrumsbydeler, kan bidra til å øke oppfatningen av at Uteseksjonen er en bydelstjeneste, noe som kan ha konsekvenser for det byomfattende arbeidet.

4.5 Vurdering av konsekvenser ved å overføre Uteseksjonen fra etat

En overføring til én eller begge bydelene i sentrum kan knytte Uteseksjonens oppsøkende arbeid tettere til kommunale tjenester innen blant annet psykisk helse, rus, Nav, boligoppfølging, oppvekst og kriminalitetsforebygging. Kortere organisatorisk avstand kan gi raskere koordinering, tydeligere ansvar og mer sammenhengende oppfølging, men først og fremst overfor personer som har sin tilhørighet til bydelen(e) som tildeles ansvaret for Uteseksjonen

Kommunen har erfaring med at bydeler ivaretar tjenester med byomfattende ansvar. En lokal organisatorisk plassering er derfor ikke i seg selv til hinder for at Uteseksjonen viderefører sitt byomfattende oppdrag. Modellen må imidlertid sikre at lokale prioriteringer ikke begrenser innsatsen overfor personer fra andre bydeler og kommuner eller tjenestens mulighet til å følge miljøer som beveger seg på tvers av bydelsgrensene.

Personer med uavklart tilhørighet kan være særlig krevende å følge opp. Tilhørighetsavklaringer må gjøres for å avklare hvilke rettigheter en person har etter Sosialtjenesteloven, som for eksempel rett på livsopphold og midlertidig bolig og hvilke helsetjenester en person har rett på etter Helse og omsorgstjenesteloven. Både bydelene og Uteseksjonen har kompetente fagmiljøer som foretar avklaringer av tilhørighet og tilhørende rettigheter av innbyggere og besøkende, fra andre bydeler, andre kommuner, Norden, EØS-innbyggere beøkende fra land utenfor EØS

Oppfølgingen av disse personene krever ofte tid til kartlegging og avklaring av ansvar. Etablering av kontakt med riktig tjenesteapparat og utløsing av sosiale rettigheter medfører mye arbeid med denne delen av Uteseksjonens målgruppe. Organiseringen må sikre at disse får tilsvarende helhetlig innbyggerreise etter organiseringen.

Overføringen endrer styrings- og samarbeidslinjene mellom Uteseksjonen, sentral administrasjon, øvrige bydeler og eksterne aktører. Et tydelig mandat, forutsigbar finansiering og avklarte fullmakter kan sikre tjenestens handlingsrom. Mandat, finansiering, tildelingsbrev, rapporteringskrav og operative nettverk må samlet støtte denne balansen.

Kommunen kan også bruke tildelingsbrev til å fastsette forventninger til det byomfattende oppdraget, rapporteringen og samarbeidet med øvrige bydeler.

Etablerte operative nettverk kan støtte den/de ansvarlige bydelen(e) i det byomfattende oppdraget. Fagnettverk og samarbeidsarenaer mellom bydelene, etatene, politiet, helsetjenestene og andre aktører kan sikre informasjonsdeling, koordinering og tilgang til Uteseksjonens kompetanse. Nettverkene må sikre at tjenesten opprettholder sitt byomfattende mandat og få innspill fra de andre bydelene om endringer i utfordringsbildet og hvor det er behov for ekstra innsats.

En organisatorisk plassering i bydel kan svekke den samlede byomfattende situasjonsforståelsen dersom Uteseksjonen i bydel primært tar utgangspunkt i den ansvarlige bydelens behov. På en annen side kan det gi kunnskapsarbeidet en sterkere lokal innretning. Dette kan styrke kunnskapen om lokale målgrupper, miljøer og tjenester i den ansvarlige bydelen. Kommunen må sikre at Uteseksjonen fortsatt kartlegger, analyserer og formidler utviklingstrekk for hele byen. Felles rapporteringskrav og byomfattende faglige arenaer kan støtte en bred og mest mulig balansert kunnskapsproduksjon.

Brukerundersøkelse om oppsøkende arbeid nylig gjennomført av Uteseksjonen, understreker betydningen av tilgjengelighet, lokal forståelse, stabilitet og konkret hjelp videre. Dette kan tale for at gevinstpotensialet ved bydelsorganisering ligger i tettere kobling mellom oppsøkende arbeid og lokale tjenester, samtidig som lik tilgjengelighet og enhetlig praksis på tvers av bydelene må sikres.

Enkelte bydelsrepresentanter i arbeidsgruppen har uttrykt at det kan bli mer komplisert å legge til rette for et godt samarbeide mellom Uteseksjonen og alle bydelene enn ved organisering i en

allerede byomfattende etat. Forpliktende samarbeidsavtaler med bydelene vil ha en viss effekt på dette. Dette kan samtidig bidra til å øke byråkrati og redusere tjenestens fleksibilitet. Bydelsorganisering kan bidra til å øke oppfatningen av at Uteseksjonen er en bydelstjeneste, noe som kan ha konsekvenser for det byomfattende arbeidet. Organisering av Uteseksjonen i en bydel kan på sikt dreie mandatet vekk fra byomfattende arbeid/innsats.

Brukerundersøkelsen om oppsøkende arbeid viser at ungdom legger stor vekt på tilgjengelighet, stabilitet, lokal forståelse og konkret hjelp videre. Flere beskriver at en trygg relasjon til utekontakten gjør det lettere å ta imot hjelp fra andre tjenester. Dette understøtter at tettere kobling mellom oppsøkende arbeid og bydelenes øvrige tjenester kan være en gevinst ved at Uteseksjonen organiseres under bydel.

4.6 Risiko og kompenserende tiltak oppsummert

Gjennomføringen krever tydelig informasjon til ansatte, øvrige bydeler, kommunale tjenester og eksterne samarbeidspartnere. Sentrumsbydelene må planlegge overføringen slik at det oppsøkende arbeidet og oppfølgingen av målgruppene fortsetter uten avbrudd.

Det er tidligere i dokumentet vist til mange tiltak som vil redusere risikoene som er beskrevet. Vi henviser til disse. Kort oppsummert kan de samles på følgende måte:

	Nåsituasjon	**Alternativ 1: Én ansvarlig bydel**	**Alternativ 2: To ansvarlige bydeler**
Beskrivelse	Byomfattende tjeneste i Velferdsetaten med samlet fagmiljø, styring og finansiering.	Hele Uteseksjonen overføres samlet til én sentrumsbydel.	Uteseksjonen deles mellom to sentrumsbydeler. Ansvar og ressurser fordeles.
Kostnader / ulemper	Avstand til bydelenes ordinære tjenester.	Begrensede administrative merkostnader ved overføring og drift.	Økte kostnader til ledelse, koordinering, rapportering og samhandling.
Nytte / gevinster	Sterkt spesialisert fagmiljø og høy fleksibilitet på tvers av byen. Organisatorisk nærhet til mange av tjenestene målgruppen benytter i Velferdsetaten.	Tettere samarbeid med NAV, psykisk helse, rus, barnevern og øvrige bydelstjenester. Raskere vei fra behov til tiltak. Bevarer samlet fagmiljø.	Økt lokal forankring i begge sentrumsområder og nærhet til lokale tjenester.
Risiko	Risiko for at de store nye bydelene ikke får	Risiko for at lokale prioriteringer over tid	Risiko for fragmentering av

	nødvendige ressurser og verktøy for å sikre sine innbyggere et godt tilbud. Avstand til ordinære tjenester i bydel. Risiko for svekket byomfattende funksjon og særskilte rolle i Oslo sentrum.	utfordrer det byomfattende mandatet. Større avstand til sentral politisk styring. Større avstand til tjenester i Velferdsetaten som målgruppen benytter.	fagmiljø, gråsoner om ansvar, ulik praksis og redusert fleksibilitet. Høyere sårbarhet ved fravær og turnover.
Risikoreduserende tiltak	En større satsing på nettverk- og samarbeidsstrukturer på tvers av de nye bydelene. Avklare fullmaktene til bydelsdirektøren, bydelsadministrasjonen og bydelsutvalget samt rapporteringen til overordnet administrativt og politisk nivå før flytting.	Tydelig mandat i tildelingsbrevet, øremerket finansiering, rapporteringskrav og forpliktende samarbeidsstrukturer. For ytterligere redegjørelse for risikovurderende tiltak vises det til beskrivelse av modellen i kapittel 3.	Tydelige samarbeidsavtaler, felles faglige standarder, klar ansvarsdeling og koordinering av spesialfunksjoner.
Organisatoriske konsekvenser	Ingen konsekvenser ved opprettholdelse av dagens organisering	Begrensede organisatoriske endringer. Fagmiljø og drift videreføres samlet. Uteseksjonen organisert under en stor sentrumsbydel kan ha fordeler ved tettere tilknytning til relevante bydelstjenester.	Betydelig økt organisatorisk kompleksitet. Delte ledelseslinjer og større behov for koordinering.

